

Muzeograf Mirela Barz
Muzeul Maramureșului
Sighetul Marmăției

O caracteristică importantă a societății umane este permanenta înnoire, evoluție, faptul ca se află într-un proces de transformare continuu. Ceea ce ieri era nou și binevenit, astăzi este deja perimat, și se dorește o înlocuire cu ceva care să corespundă noilor valori. O accelerare a cerinței noului este specifică secolului XX.

După 1989 și mai ales după deschiderea frontierelor UE, zona va fi confruntată cu o puternică migrație internațională.

Persoanele care au lucrat sau mai lucrează în străinătate reprezintă principalii agenți ai schimbării: ei generează o nouă mentalitate, aduc obiceiuri noi, apar ocupații noi, dispar meșteșugurile tradiționale; mobilier țărănesc este înlocuit cu cel de manufactură industrială, portul popular înlocuit cu cel realizat în fabrici de confecții, casele tradiționale din lemn cu cele din cărămidă, tehnicile tradiționale fiind înlocuite de cele moderne etc.

Semnele schimbării se vor manifesta în toate dimensiunile vieții sociale. Cultura țărănească este treptat refuzată de generațiile tinere și va deveni, în mare măsură, un vestigiu etnologic, uneori reactualizat în formele festivalurilor folclorice, cum e cazul bunăoară cu Tânjaua de la Hoteni sau Hora de la Prislop. Aceste festivaluri nu mai reproduc vechile funcții ale culturii țărănești. În bună măsură, "tradiția" devine o formă de spectacol fără nici o legătură cu realitatea cotidiană.

Dezvoltarea societății românești din ultimii ani a cuprins și Maramureșul. Satul maramureșean era un muzeu viu, în aer liber, al caselor și acareturilor din lemn, această specificitate prelungindu-se în timp, mai mult decât în alte zone ale României. Acest sat este în mare parte actualmente dispărut, fără ca noua generație să păstreze tradiția lemnului și a continuității folosirii vechilor tehnici și materiale.

Muzeul Maramureșului este un complex muzeal cu dominantă etnografică (muzeul pavilionar și muzeul în aer liber), dar și cu secții de științele naturii, istorie-arheologie, istoria culturii - memorialistică, galerii de artă, conservări "in situ". Deține obiecte de patrimoniu național și bunuri culturale expuse în expoziții și păstrate în depozite organizate în clădiri, ele însele monumente de arhitectură și istorice.

Îmbogățirea colecțiilor etnografice este din ce în ce mai mic, pe măsura schimbării modului de viață rurală, cu abandonarea portului și a tradițiilor.

Muzeul etnografic al Maramureșului reprezintă rodul unei munci de peste 50 de ani, deținând valoroase piese de etnografie și artă populară, toate acestea însumând un număr de peste 12.498 de obiecte.¹

Precursorii și actualii muzeografi de seamă a instituției noastre au cutreierat satele zonei, aducând în muzeu piese de mare valoare artistică și documentară.

Categoriile de obiecte cu ajutorul cărora s-a realizat evidența achizițiilor etnografice ale Muzeul Maramureșului între anii 1956-2010 sunt reprezentate printr-o suită de piese riguros selecționate, relevând spiritul inventiv al țăranului maramureșean. Printre aceste categorii amintim arhitectura populară și elementele de arhitectură, piesele de mobilier țăranesc, obiectele de uz casnic și gospodăresc, ocupațiile și obiceiurile specifice satului maramureșean, obiecte de cult și carte veche ș.a. Mai amintim aici că muzeul nostru deține și o bogată fototecă.

Cele mai multe achiziții s-au făcut în rândul textilelor populare, numărul acestora depășind 2200 piese, urmate de ceramică, port popular, ocupații, toate acestea, separat, însumând peste 1000 de piese. Trebuie să amintim aici și numărul mare, 1495 de clișee foto pe care muzeul nostru le deține. Obiectele de uz casnic, obiectele de uz gospodăresc, meșteșugurile specializate, piesele de mobilier țăranesc, fiecare dintre acestea însumează peste 500 de obiecte. La acestea se adaugă categoriile care depășesc: 400 de piese (obiecte meșteșugărești), 250 piese (obiecte de cult), 200 de piese (arhitectură populară), 150 de piese (obiceiuri, memorialistică), 50 de obiecte (sisteme de iluminat, mijloace de transport, carte veche), 26 de piese (tehnică populară) și în număr mai mic instrumentele muzicale (12 obiecte)

Anul cu cele mai mari achiziții a fost anul 1979 (707 obiecte), urmat de 1978 (631 de obiecte), anul 2000 cu 599 de obiecte colecționate, anul 1990 cu 556 de piese ș.a. În anul 1968 s-a înregistrat cele mai mici achiziții, numărul acestora reducându-se la doar o singură casă. De asemenea, anii 1956, 1958, 1985, 1991, 1994 au prezentat achiziții foarte puține, numărul lor nedepășind 21 de piese colecționate. Au fost ani în care muzeul nostru nu a efectuat achiziții din lipsa fondurilor, și aici amintim anii: 1966, 1983-1984, 1987-1989, 1996.

¹ **Mihai Dăncuș**, *Muzeul etnografic al Maramureșului*, Sighetul Marmăției, 2010

Anul achiziției	Denumire categorii de obiecte	Nr. bucăți
1956	Arhitectură populară	1
	Mobilier țărănesc	3
	Textile populare	2
	Obiecte meșteșugărești	7
	Port popular	2
	Obiecte de uz casnic	1
	Ocupații	4
	Total	20
1957	Arhitectură populară	1
	Mobilier țărănesc	10
	Textile populare	22
	Port popular	9
	Obiecte de uz casnic	26
	Obiecte de uz gospodăresc	13
	Ocupații	56
	Ceramică	15
	Meșteșuguri specializate	2
	Obiecte de cult	6
	Carte vechi	3
	Total	163
1958	Mobilier țărănesc	3
	Textile populare	1
	Port popular	4
	Ocupații	1
	Meșteșuguri specializate	7
	Obiecte de cult	3
	Carte vechi	1
	Total	20
1959	Mobilier țărănesc	1
	Textile populare	28
	Port popular	42
	Obiecte de uz casnic	95
	Obiecte meșteșugărești	2
	Ocupații	3
	Obiceiuri	1
	Meșteșuguri specializate	15
	Obiecte de cult	4
	Total	191
	Arhitectură populară	9
	Mobilier țărănesc	6
	Textile populare	26
	Port popular	16

1960	Obiecte de uz casnic	7
	Obiecte de uz gospodăresc	16
	Ocupații	16
	Ceramică	41
	Meșteșuguri specializate	9
	Obiecte de cult	5
	Tehnică populară	1
	Total	152
1961	Arhitectură populară	12
	Mobilier țărănesc	13
	Textile populare	46
	Port popular	3
	Obiecte de uz casnic	6
	Obiecte de uz gospodăresc	6
	Ocupații	7
	Ceramică	3
	Obiceiuri	3
	Obiecte meșteșugărești	7
	Meșteșuguri specializate	74
	Obiecte de cult	3
	Tehnică populară	3
	Total	186
1962	Arhitectură populară	10
	Mobilier țărănesc	2
	Textile populare	53
	Port popular	32
	Obiecte de uz casnic	2
	Obiecte de uz gospodăresc	1
	Obiceiuri	4
	Meșteșuguri specializate	13
	Obiecte de cult	1
	Total	118
1963	Arhitectură populară	4
	Mobilier țărănesc	13
	Textile populare	161
	Port popular	55
	Obiecte de uz casnic	7
	Obiecte de uz gospodăresc	16
	Ocupații	13
	Ceramică	5
	Meșteșuguri specializate	8
	Obiecte de cult	2
	Total	284
	Arhitectură populară	1
	Mobilier țărănesc	5
	Textile populare	59

1964	Port popular	61
	Obiecte de uz casnic	5
	Obiecte de uz gospodăresc	2
	Ocupații	1
	Ceramică	4
	Meșteșuguri specializate	13
	Total	151
1965	Arhitectură populară	3
	Mobilier țărănesc	8
	Textile populare	78
	Port popular	30
	Obiecte de uz casnic	8
	Obiecte de uz gospodăresc	9
	Ocupații	17
	Ceramică	19
	Obiceiuri	7
	Obiecte meșteșugărești	1
	Meșteșuguri specializate	37
	Tehnică populară	1
	Total	218
1967	Arhitectură populară	2
	Mobilier țărănesc	10
	Textile populare	50
	Port popular	12
	Obiecte de uz casnic	19
	Obiecte de uz gospodăresc	21
	Ocupații	23
	Obiceiuri	3
	Obiecte meșteșugărești	10
	Total	150
1968	Arhitectură populară	1
1969	Arhitectură populară	14
	Mobilier țărănesc	17
	Textile populare	21
	Port popular	3
	Obiecte de uz casnic	64
	Obiecte de uz gospodăresc	8
	Ocupații	15
	Ceramică	27
	Obiecte de cult	4
	Obiecte meșteșugărești	18
	Meșteșuguri specializate	52
	Tehnică populară	3
	Total	246
	Arhitectură populară	14
	Mobilier țărănesc	14

1970	Textile populare	26
	Port popular	26
	Obiecte de uz casnic	73
	Obiecte de uz gospodăresc	5
	Ocupații	18
	Ceramică	86
	Obiceiuri	2
	Obiecte meșteșugărești	3
	Meșteșuguri specializate	4
	Total	271
1971	Arhitectură populară	5
	Mobilier țărănesc	12
	Textile populare	59
	Port popular	20
	Obiecte de uz casnic	40
	Obiecte de uz gospodăresc	29
	Ocupații	30
	Ceramică	137
	Obiceiuri	2
	Obiecte meșteșugărești	152
	Meșteșuguri specializate	3
	Obiecte de cult	3
	Total	492
1972	Arhitectură populară	17
	Mobilier țărănesc	12
	Textile populare	67
	Port popular	21
	Obiecte de uz casnic	41
	Obiecte de uz gospodăresc	15
	Ocupații	43
	Ceramică	6
	Obiceiuri	2
	Obiecte meșteșugărești	35
	Meșteșuguri specializate	26
	Obiecte de cult	50
	Carte vechi	2
	Total	337
1973	Arhitectură populară	10
	Mobilier țărănesc	56
	Textile populare	49
	Port popular	24
	Obiecte de uz casnic	92
	Obiecte de uz gospodăresc	56
	Ocupații	88
	Ceramică	102

	Obiceiuri	3
	Obiecte meșteșugărești	15
	Meșteșuguri specializate	33
	Tehnică populară	3
	Obiecte de cult	7
	Memorialistică	3
	Total	541
1974	Arhitectură populară	16
	Textile populare	25
	Port popular	36
	Obiecte de uz casnic	12
	Obiecte de uz gospodăresc	18
	Ocupații	22
	Ceramică	131
	Obiceiuri	1
	Obiecte meșteșugărești	9
	Meșteșuguri specializate	9
	Tehnică populară	1
	Obiecte de cult	2
	Film documentar	1
	Total	283
1976	Arhitectură populară	12
	Mobilier țărănesc	9
	Textile populare	13
	Port popular	2
	Obiecte de uz casnic	1
	Obiecte de uz gospodăresc	11
	Obiecte meșteșugărești	2
	Meșteșuguri specializate	49
	Ocupații	7
	Obiceiuri	3
	Ceramică	4
	Obiecte de cult	5
1976	Total	118
1977	Arhitectură populară	6
	Mobilier țărănesc	23
	Textile populare	93
	Port popular	57
	Obiecte de uz casnic	13
	Obiecte de uz gospodăresc	19
	Obiecte meșteșugărești	13
	Meșteșuguri specializate	4
	Ocupații	50
	Obiceiuri	2
	Ceramică	81

	Tehnică populară	1
	Sisteme de iluminat	2
	Mijloace de transport	1
	Total	369
1978	Arhitectură populară	12
	Mobilier țărănesc	36
	Textile populare	83
	Port popular	215
	Obiecte de uz casnic	35
	Obiecte de uz gospodăresc	7
	Meșteșuguri specializate	28
	Ocupații	31
	Obiceiuri	3
	Ceramică	171
	Obiecte de cult	5
	Tehnică populară	1
	Sisteme de iluminat	1
	Memorialistică	1
	Mijloace de transport	2
	Total	631
1979	Arhitectură populară	16
	Mobilier țărănesc	16
	Textile populare	131
	Port popular	94
	Obiecte de uz casnic	25
	Obiecte de uz gospodăresc	6
	Obiecte meșteșugărești	8
	Meșteșuguri specializate	24
	Ocupații	76
	Obiceiuri	2
	Ceramică	287
	Obiecte de cult	2
	Tehnică populară	7
	Sisteme de iluminat	1
	Instrumente muzicale	2
	Mijloace de transport	10
	Total	707
1980	Arhitectură populară	3
	Mobilier țărănesc	9
	Textile populare	31
	Port popular	29
	Obiecte de uz casnic	3
	Obiecte de uz gospodăresc	1
	Obiecte meșteșugărești	2
	Meșteșuguri specializate	4
	Ocupații	8

	Obiceiuri	115
	Ceramică	32
	Memorialistică	9
	Mijloace de transport	1
	Total	247
1981	Arhitectură populară	2
	Mobilier țărănesc	7
	Textile populare	2
	Port popular	1
	Obiecte de uz casnic	3
	Obiecte meșteșugărești	2
	Meșteșuguri specializate	11
	Ocupații	14
	Ceramică	2
	Memorialistică	2
	Total	46
1982	Arhitectură populară	5
	Mobilier țărănesc	16
	Textile populare	10
	Port popular	11
	Obiecte de uz casnic	16
	Obiecte de uz gospodăresc	13
	Obiecte meșteșugărești	5
	Ocupații	44
	Ceramică	4
	Obiecte de cult	2
	Tehnică populară	2
	Memorialistică	1
	Carte veche	6
	Obiecte de uz personal	8
	Instrumente muzicale	1
	Total	144
1985	Arhitectură populară	5
	Mobilier țărănesc	22
	Textile populare	38
	Port popular	23
	Obiecte de uz casnic	13
	Obiecte de uz gospodăresc	9
	Meșteșuguri specializate	28
	Ocupații	23
	Obiceiuri	12
	Ceramică	15
	Obiecte de cult	9
	Tehnică populară	3
	Carte veche	9
	Memorialistică	7

	Obiecte de uz personal	5
	Mijloace de transport	5
	Total	226
1986	Arhitectură populară	6
	Mobilier țărănesc	42
	Textile populare	108
	Port popular	35
	Obiecte de uz casnic	46
	Obiecte de uz gospodăresc	35
	Obiecte meșteșugărești	18
	Ocupații	80
	Memorialistică	48
	Sisteme de iluminat	14
	Ceramică	18
	Meșteșuguri specializate	11
	Instrumente muzicale	1
	Mijloace de transport	1
	Tehnică populară	2
	Total	465
1990	Arhitectură populară	5
	Mobilier țărănesc	14
	Textile populare	43
	Port popular	96
	Obiecte de uz casnic	42
	Obiecte de uz gospodăresc	35
	Meșteșuguri specializate	231
	Ocupații	113
	Ceramică	99
	Tehnică populară	2
	Sisteme de iluminat	14
	Obiecte de cult	50
	Memorialistică	3
	Mijloace de transport	8
	Altele	1
	Total	556
	Arhitectură populară	2
	Mobilier țărănesc	4
	Textile populare	7
	Port popular	1
	Obiecte de uz gospodăresc	5
	Meșteșuguri specializate	1
	Obiecte de cult	1
	Carte veche	45
	Ocupații	1
	Mijloace de transport	5
	Total	72

1991	Donație Vasile Kazar	
	Mobilier țărănesc	10
	Textile populare	28
	Port popular	12
	Obiecte de uz casnic	19
	Obiecte de uz gospodăresc	2
	Meșteșuguri specializate	7
	Ocupații	20
	Obiceiuri	1
	Ceramică	25
	Obiecte de cult	3
	Tehnică populară	1
	Instrumente muzicale	1
	Total	129
1992	Arhitectură populară	2
	Mobilier țărănesc	27
	Textile populare	14
	Port popular	21
	Obiecte de uz casnic	39
	Obiecte de uz gospodăresc	47
	Meșteșuguri specializate	6
	Obiecte meșteșugărești	22
	Ocupații	104
	Obiceiuri	9
	Ceramică	14
	Memorialistică	9
	Sisteme de iluminat	14
	Instrumente muzicale	5
1992	Tehnică populară	4
	Mijloace de transport	3
	Total	340
1993	Arhitectură populară	1
	Mobilier țărănesc	6
	Textile populare	4
	Port popular	4
	Obiecte de uz casnic	8
	Obiecte de uz gospodăresc	11
	Meșteșuguri specializate	19
	Obiecte meșteșugărești	2
	Ocupații	7
	Ceramică	42
	Obiecte de cult	74
	Total	178
1994	Publicații	8
	Total	8
	Arhitectură populară	5

1995	Mobilier țăranesc	21
	Textile populare	47
	Port popular	28
	Obiecte de uz casnic	26
	Obiecte de uz gospodăresc	11
	Meșteșuguri specializate	2
	Obiecte meșteșugărești	1
	Ocupații	24
	Obiceiuri	4
	Ceramică	2
	Memorialistică	13
	Obiecte de uz personal	1
	Mijloace de transport	10
	Instrumente muzicale	1
	Total	196
1997	Port popular	1
	Obiecte de uz casnic	3
	Obiecte de uz gospodăresc	3
1997	Ocupații	1
	Meșteșuguri specializate	8
	Sisteme de iluminat	1
	Total	17
1998	Mobilier țăranesc	2
	Obiecte de uz casnic	1
	Obiecte de uz gospodăresc	7
	Port popular	1
	Textile populare	1
	Ocupații	5
	Meșteșuguri specializate	1
	Total	18
1999	Mobilier țăranesc	6
	Obiecte de uz casnic	1
	Obiecte de uz gospodăresc	1
	Port popular	60
	Textile populare	119
	Ocupații	2
	Obiceiuri	2
	Memorialistică	10
	Carte veche	3
	Obiecte de cult	2
	Total	206
	Arhitectură populară	5
	Mobilier țăranesc	8
	Textile populare	346
	Port popular	81
	Obiecte de uz casnic	4

2000	Obiecte de uz gospodăresc	6
	Obiecte de uz personal	4
	Obiecte meșteșugărești	1
	Meșteșuguri specializate	8
	Ocupații	7
	Memorialistică	10
	Ceramică	76
	Sisteme de iluminat	14
	Mijloace de transport	1
	Obiecte de cult	23
	Total	594
2001	Textile populare	70
	Port popular	54
	Obiecte de uz casnic	10
	Obiecte de uz gospodăresc	16
	Ocupații	4
	Obiecte meșteșugărești	1
	Ceramică	1
	Memorialistică	19
	Obiecte de cult	2
	Carte veche	10
	Total	187
2002	Arhitectură populară	1
	Mobilier țărănesc	6
	Textile populare	30
	Port popular	7
	Obiecte de uz casnic	4
	Obiecte de uz gospodăresc	1
	Meșteșuguri specializate	5
	Obiecte meșteșugărești	1
	Ocupații	8
	Memorialistică	9
	Mijloace de transport	1
	Sisteme de iluminat	3
	Total	76
2003	Arhitectură populară	1
	Mobilier țărănesc	9
	Textile populare	63
	Port popular	26
	Obiecte de uz casnic	2
	Obiecte de uz gospodăresc	2
	Obiecte meșteșugărești	3
	Ocupații	3
	Ceramică	46
	Obiecte de uz personal	1
	Memorialistică	3

	Mijloace de transport	2
	Instrumente muzicale	1
	Sisteme de iluminat	1
	Total	163
2004	Mobilier țăranesc	1
	Textile populare	16
	Port popular	88
	Obiecte de uz casnic	111
	Obiecte de uz gospodăresc	17
	Obiecte meșteșugărești	1
	Meșteșuguri specializate	8
	Ocupații	2
	Obiceiuri	2
	Ceramică	46
	Memorialistică	2
	Sisteme de iluminat	2
	Total	296
2005	Arhitectură populară	3
	Mobilier țăranesc	32
	Textile populare	32
	Port popular	9
	Obiecte de uz casnic	5
	Obiecte de uz gospodăresc	12
	Obiecte meșteșugărești	16
	Meșteșuguri specializate	13
	Ocupații	12
	Obiceiuri	2
	Ceramică	26
	Memorialistică	35
	Mijloace de transport	2
	Carte vechi	7
	Obiecte de cult	13
	Sisteme de iluminat	1
	Total	220
2006	Arhitectură populară	10
	Mobilier țăranesc	39
	Textile populare	75
	Port popular	33
	Obiecte de uz casnic	27
	Obiecte de uz gospodăresc	12
	Obiecte meșteșugărești	2
	Meșteșuguri specializate	14
	Ocupații	30
	Ceramică	27
	Memorialistică	5
	Instrumente muzicale	1

	Sisteme de iluminat	6
	Total	281
2007	Arhitectură populară	7
	Mobilier țărănesc	2
	Textile populare	62
	Port popular	24
	Obiecte de uz casnic	7
	Obiecte de uz gospodăresc	3
	Obiecte meșteșugărești	43
	Ocupații	11
	Obiceiuri	14
	Memorialistică	1495
2007	Instrumente muzicale	1
	Sisteme de iluminat	3
	Total	1672
2008	Arhitectură populară	2
	Mobilier țărănesc	8
	Textile populare	51
	Port popular	18
	Obiecte de uz casnic	38
	Obiecte de uz gospodăresc	39
	Obiecte meșteșugărești	79
	Meșteșuguri specializate	1
	Ocupații	32
	Obiceiuri	1
	Ceramică	110
	Memorialistică	61
	Sisteme de iluminat	17
	Total	457
2009	Arhitectură populară	1
	Mobilier țărănesc	8
	Textile populare	30
	Port popular	23
	Obiecte de uz casnic	2
	Obiecte de uz gospodăresc	7
	Meșteșuguri specializate	12
	Ocupații	18
	Ceramică	8
	Sisteme de iluminat	2
	Total	111
2010	Textile populare	6
	Port popular	4
	Ocupații	4
	Total	14

TOTAL ACHIZIȚII 1956-2010 - 12.496 obiecte + 6499 clișee foto (1986)